

Integrale Commissie Advies nr. 2022-17

Status: definitief

Onderwerp	Noorderpark
Datum	7 december 2022
Commissie	Eric Luiten (voorzitter), Do Janne Vermeulen, Irma van Oort, Hans van der Made, Annuska Pronkhorst, Ruwan Alluvihare, Jeroen Schilt
Secretaris	Paul Rosenberg, Eric Snoeck
Toelichting	Adriaan Geuze (WEST8), Aafke Post (R&D)
Overige deelnemers	Caro Schenk (PMB), Marjolijn de Vries (V&OR), Eric Bijlard, Döske van der Wilk (R&D), Jasmijn Koelega (WEST8)

Achtergrond

In 2005 is het voorlopig ontwerp voor het Noorderpark door stadsdeel Noord vastgesteld. Een van de belangrijkste onderdelen daarvan is de aanleg van een rondgang voor voetgangers en fietsers, die de verschillende delen van het park en de omliggende woonbuurten met elkaar verbindt: het circuit. In de loop der jaren is een groot deel van het circuit aangelegd, met als belangrijke onderdelen de viaducten over de Nieuwe Leeuwarderweg en de noordelijke brug over het Noordhollands Kanaal. De resterende opgave betreft de verdere aanleg van de rondgang in het westelijke parkdeel (het voormalige Florapark). De gemeente Amsterdam wil de herinrichting van het Noorderpark de komende jaren voortzetten en zoveel mogelijk afronden. Daarvoor wordt door WEST8 het voorlopig ontwerp voor het westelijke parkdeel geactualiseerd.

Vraagstelling

Waar liggen de aandachtspunten bij de uitwerking van het ontwerp binnen de bredere context van de ontwikkelingen in Noord? Hoe verhouden deze aandachtspunten zich tot de oversteekbaarheid van de Van Hasseltzone, het metrostation en de ontwikkeling van de omliggende buurten?

Advies

De commissie constateert dat de uitvoering van het oorspronkelijke plan uit 2004, dat indertijd als winnend ontwerp uit de besloten prijsvraag is gekomen, onder druk is komen te staan en uiteen dreigt te vallen in deeloplossingen. Door het verbrokkelde budget, nieuw toegevoegde voorzieningen en aanvullende wensen van omwonenden, is de grote lijn buiten beeld geraakt. Dat is geen goede ontwikkeling die ook geen recht doet aan het maatschappelijke en landschappelijke

belang van de opgave. Noord is als stadsdeel volop in ontwikkeling waarbij het aantal inwoners niet alleen sterk toeneemt maar ook het karakter van de nieuwe wijken verkleurt van 'landelijke' tuindorpen naar intensief gebruikt stedelijk gebied met een vergelijkbare bebouwingsdichtheid als de Houthaven of het Amstelkwartier. Een hoogwaardige groenvoorziening met gebruiksmogelijkheden van het niveau van bijvoorbeeld het Westerpark is een voorwaarde voor het functioneren en de toekomstwaarde van de nieuwe wijken.

Het afmaken van het park is geen gemakkelijke opgave. Het ligt mooi in het hart van Noord maar wordt door het Noodhollands Kanaal en de Nieuwe Leeuwarderweg in drie delen gesneden. Dat maakt dat de parkdelen al snel worden gezien als puzzelstukjes waarin de behoeften van de aanliggende wijken kunnen worden opgelost en niet als de hoogwaardige, centraal gelegen groenvoorziening die op deze plek nodig is. De commissie pleit er daarom voor zoveel mogelijk vast te houden aan het oorspronkelijke concept waarin door middel van een 'circuit' van fiets- en wandelpaden de drie parkdelen goed met elkaar worden verbonden. De commissie ziet daarbij het oplossen van de 'knoop Johan van Hasseltweg' als een aparte opgave die weliswaar te maken heeft met de toegankelijkheid van het park, maar zeker niet in de plaats kan komen van de ontbrekende zuidelijke brug over het kanaal. De bestaande brug in de Johan van Hasseltweg is breed en wordt nu en in de toekomst vooral gedomineerd door autoverkeer. De brug is om die reden niet aantrekkelijk als onderdeel van een recreatieve route.

Samengevat pleit de commissie voor een benadering van het Noorderpark als een 'grand projet' dat recht doet aan zijn betekenis. Het voltooiën van het park conform het ruim 15 jaar geleden hoog geprezen ontwerp is voorwaarde voor de verdere stedelijke verdichting in Noord. De stip op de horizon is gezet. Stap voor stap moet daar consistent naar worden toegewerkt. Budget en ambtelijke inzet moeten toereikend zijn en de communicatie met de bewoners van Noord met overtuiging georganiseerd worden om de ambities in alle stadia van ontwerp en uitvoering overeind te houden.

Toegankelijkheid van het park

De benadering van het park als centrale voorziening voor het hele stadsdeel maakt dat er in het plan terecht veel aandacht is voor de aansluitingen op de aanliggende wijken en de doorgaande fietsroutes. De commissie geeft daarbij in overweging te differentiëren naar gelang het karakter van de plek en het belang van de toegang. Het hele park is onderdeel van het beschermd stadsgezicht Amsterdam Noord. De tuindorpen met hun uitgebalanceerde stedenbouwkundige opzet en bijzondere verkavelingstypen moeten op een zachte en vanzelfsprekende manier aansluiten op de randen van het park. Doorzichten en maatvoering zijn daarbij belangrijk. De grootste uitdaging ligt in de Johan van Hasseltknoop waar auto, doorgaande (snelle) fietsroutes in de oost-westrichting en aan beide zijden van het kanaal en het metrostation nu niet gemakkelijk op elkaar aansluiten. De druk op deze plek wordt nog groter door de verwachte toename van autoverkeer en door de functie die door de commissie D'Hooghe aan de Van Hasseltzone is meegegeven. Dat maakt deze plek inclusief de toegang tot het park tot een aparte opgave die niet in de sliptestream van het parkontwerp kan worden opgelost. De commissie voorziet dan een stapeling van hele en halve fouten waarbij de oplossing wordt gedomineerd door infrastructurele

eisen. Zij adviseert voor deze centrale plek in Noord te zoeken naar een voor alle gebruikers bestendige oplossing die anticipeert op de situatie over twintig tot dertig jaar met als bijvangst een comfortabele toegang tot het park voor bezoekers die met het openbaar vervoer het park willen bereiken.

Overige opmerkingen

De commissie geeft in overweging om iemand aan te stellen die met gezag regie voert over de uitvoering van het resterende deel van het Noorderpark. Dit project gaat nog vele jaren in beslag nemen, waarbij steeds de uitgangspunten van het concept ter discussie kunnen worden gesteld en de grote lijn en de kern van de opgave gemakkelijk uit het oog wordt verloren.

Amsterdam, 13 december 2022
Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Eric Luiten', with a long, sweeping tail extending to the right.

Eric Luiten, voorzitter

Bijlage

Beleidskaders:

- Omgevingsvisie Amsterdam 2050. Een menselijke metropool
- Integrale Landschapskaart Noord
- Integrale opgavekaart Nood (december 2021)
- Mobiliteitsplan Noord

Aangeleverde stukken:

- Actualisatie ontwerp westelijk deel Noorderpark, toelichting (V&OR, 1-11-2022)
- Context Noorderpark (R&D Noord, jan. 2022)
- Noorderpark actualisatie VO. Westelijk deel – Florapark, sessie 1 (WEST8, 27 oktober 2022)
- Noorderpark actualisatie VO. Westelijk deel – Florapark, sessie 2 (WEST8, 14 november 2022)
- Presentatie Noorderpark voor SIRK (WEST8, 7 december 2022)